III

(Acte adoptate în temeiul Tratatului UE)

ACTE ADOPTATE ÎN TEMEIUL TITLULUI V DIN TRATATUL UE

ACȚIUNEA COMUNĂ 2007/468/PESC A CONSILIULUI

din 28 iunie 2007

privind susținerea activităților Comisiei pregătitoare a Organizației Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare (CTBTO) în vederea consolidării capacităților de monitorizare și verificare și în cadrul punerii în aplicare a strategiei Uniunii Europene de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 14,

întrucât:

(1) La 12 decembrie 2003, Consiliul European a adoptat strategia UE de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă, care în capitolul III cuprinde o listă a măsurilor destinate combaterii acestei proliferări ce trebuie să fie adoptate atât în cadrul Uniunii Europene, cât și în țările terțe.

(2) Uniunea Europeană pune în aplicare în mod activ strategia UE și dă curs măsurilor enumerate în capitolul III din aceasta, în special prin asigurarea resurselor financiare necesare susținerii proiectelor specifice desfășurate de instituții multilaterale.

(3) Statele semnatare ale Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare (CTBT), adoptat de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 septembrie 1996, au hotărât să instituie o comisie pregătitoare, înzestrată cu personalitate juridică, în scopul punerii în practică a CTBT, până la crearea Organizației Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare (CTBTO).

(4) La 17 noiembrie 2003, Consiliul a adoptat Poziția comună 2003/805/PESC [1] privind universalizarea și consolidarea acordurilor multilaterale în domeniul neproliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora.

(5) Intrarea neîntârziată în vigoare a CTBT și universalizarea acestuia, precum și consolidarea sistemului de control și verificare al Comisiei pregătitoare a CTBTO constituie obiective importante ale strategiei UE de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă.

(6) Comisia pregătitoare a CTBTO urmărește aceleași obiective prevăzute la considerentele 4 și 5 și a inițiat deja identificarea modului celui mai indicat de consolidare a sistemului său de verificare prin punerea la dispoziție în timp util a unor cunoștințe specializate și a unei formări destinate personalului din statele semnatare implicat în punerea în aplicare a regimului de verificare. Prin urmare, Comisiei pregătitoare a CTBTO ar trebui să i se încredințeze punerea în aplicare tehnică a prezentei acțiuni comune.

(7) La 20 martie 2006, Consiliul a adoptat Acțiunea comună 2006/243/PESC [2] privind susținerea activităților Comisiei pregătitoare a Organizației Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare (CTBTO) în domeniul formării și consolidării capacității de verificare și în cadrul punerii în aplicare a strategiei Uniunii Europene de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă.

(8) Testul nuclear desfășurat de Republica Populară Democrată Coreeană în octombrie 2006 a subliniat și mai mult importanța intrării cât mai curând în vigoare a CTBT și nevoia de a accelera construirea unui sistem CTBTO de monitorizare și verificare,

[1] JO L 302, 20.11.2003, p. 34.

[2] JO L 88, 25.3.2006, p. 68.

ADOPTĂ PREZENTA ACȚIUNE COMUNĂ:

Articolul 1

(1) În scopul punerii imediate în practică a anumitor elemente ale strategiei UE de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă, Uniunea Europeană susține activitățile desfășurate de Comisia pregătitoare a Organizației Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare CTBTO pentru realizarea următoarelor obiective:

(a) consolidarea capacităților sistemului CTBTO de monitorizare și verificare, inclusiv în domeniul detectării radionuclizilor;

(b) ameliorarea performanței sistemului CTBTO de monitorizare și verificare, inclusiv prin testarea și validarea modalităților de inspecție la fața locului.

(2) Obiectivele specifice ale proiectelor ce urmează a fi susținute de Uniunea Europeană sunt următoarele:

(a) susținerea dezvoltării capacității în domeniul monitorizării și verificării de gaz nobil;

(b) susținerea pregătirii, desfășurării și evaluării Exercițiului de teren integrat 2008 în domeniul inspecțiilor la fața locului (IFE08/OSI).

Aceste proiecte se desfășoară în beneficiul tuturor statelor semnatare ale Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare.

În anexă este prevăzută o descriere detaliată a proiectelor.

Articolul 2

(1) Răspunderea pentru punerea în aplicare a prezentei acțiuni comune revine președinției, asistată de către Secretariatul General al Consiliului/Înaltul Reprezentant pentru Politica Externă și de Securitate Comună (SG/ÎR). Comisia este asociată cu drepturi depline.

(2) Proiectele menționate la articolul 1 alineatul (2) sunt duse la îndeplinire de către Comisia pregătitoare a CTBTO. Aceasta exercită această sarcină sub controlul SG/ÎR, în asistarea președinției. În acest scop, SG/ÎR stabilește acordurile necesare cu Comisia pregătitoare a CTBTO.

(3) Președinția, SG/ÎR și Comisia se informează reciproc și periodic în privința proiectelor, conform competențelor ce le revin.

Articolul 3

(1) Suma de referință financiară pentru punerea în aplicare a proiectelor menționate la articolul 1 alineatul (2) este de 1 670 000 EUR.

(2) Cheltuielile finanțate din suma prevăzută la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele Comunităților Europene aplicabile bugetului general al Comunităților Europene, cu excepția ca nicio prefinanțare să nu rămână proprietatea Comunității.

(3) Comisia supraveghează gestionarea corectă a cheltuielilor menționate la alineatul (2). În acest scop, Comisia încheie cu Comisia pregătitoare a CTBTO un acord de finanțare sub formă de subvenție. Acordul de finanțare prevede asigurarea de către Comisia pregătitoare a CTBTO a transparenței contribuției UE, proporțional cu valoarea acesteia.

(4) Comisia depune eforturi în vederea încheierii acordului de finanțare menționat la alineatul (3) în cel mai scurt timp posibil după intrarea în vigoare a prezentei acțiuni comune. Comisia informează Consiliul cu privire la orice dificultăți în cadrul respectivului proces și cu privire la data încheierii acordului de finanțare.

Articolul 4

Președinția, asistată de SG/ÎR, raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei acțiuni comune, pe baza rapoartelor elaborate periodic de Comisia pregătitoare a CTBTO. Aceste rapoarte reprezintă elementele de bază ale evaluării efectuate de către Consiliu. Comisia este asociată cu drepturi depline. Comisia furnizează informații privind aspectele financiare ale punerii în aplicare a prezentei acțiuni comune.

Articolul 5

Prezenta acțiune comună intră în vigoare la data adoptării sale.

Expiră la:

(a) 15 luni de la încheierea acordului de finanțare dintre Comisie și Comisia pregătitoare a CTBTO; sau

(b) 12 luni de la data adoptării sale, în cazul în care nu s-a încheiat niciun acord de finanțare în această perioadă.

Articolul 6

Prezenta acțiune comună se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Luxemburg, 28 iunie 2007.

Pentru Consiliu
Președintele
S. GABRIEL

ANEXĂ

Susținerea de către UE a activităților Comisiei pregătitoare a Organizației Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare (CTBTO) pentru consolidarea capacităților acesteia de monitorizare și verificare în cadrul punerii în aplicare a strategiei UE de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă

I. **Introducere**

Testele nucleare anunțate de către Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC) în octombrie 2006 nu numai că au subliniat importanța intrării neîntârziate în vigoare a tratatului, dar, de asemenea, au evidențiat nevoia de construire rapidă a unui sistem de verificare al Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare (CTBT). Evenimentul a constituit un test real la nivel de sistem pentru Secretariatul tehnic provizoriu (PTS) și a evidențiat valoarea potențială pe care sistemul de verificare globală o poate aduce statelor semnatare. A demonstrat relevanța tehnică sau aranjamentele de verificare CTBT, inclusiv importanța inspecțiilor validate și eficiente la fața locului (OSI). Pentru această propunere de proiect, PTS a identificat elemente privind capacitățile de monitorizare și verificare ce merită o atenție deosebită în lumina experienței dobândite în urma evenimentului cu RPDC. Propunerea se bazează pe următoarele două componente:

(a) gazele nobile;

(b) Exercițiul de teren integrat 2008 (IFE08/OSI).

II. **Descrierea proiectelor**

1. *Proiect componente gaz nobil; îmbunătățirea cunoștințelor PTS de măsurători de gaz nobil*

(a) Sistemul internațional de supraveghere (SIS) a atins în prezent nivelul de aproximativ două treimi din stațiile aflate în funcțiune. Construirea sistemului constituie un aspect prioritar, stabilindu-se ca obiectiv realizarea acestuia în proporție de 90 % la începutul lui 2008. Evenimentul din RPDC a fost înregistrat de către stațiile seismice PTS primare și auxiliare, furnizând statelor semnatare măsurători sigure privind ora, amplasarea și amploarea incidentului. Sistemul de stații seismice a atins în prezent un nivel de construcție de aproximativ 80 %.

(b) Cu toate acestea, trebuie ameliorat nivelul de funcționare a stațiilor capabile să monitorizeze prezența în atmosferă a gazelor nobile relevante la intrarea în vigoare a tratatului (EIF). În prezent, 10 stații prototip sunt funcționale sau în construcție, număr echivalent cu 25 % din numărul proiectat la data intrării în vigoare. Aceste stații furnizează măsurători experimentale și provizorii în cadrul Experimentului internațional privind gazul nobil (INGE) al PTS. Se reamintește că acest program de cercetare și dezvoltare se bazează pe patru tehnologii propuse de către următoarele țări: Franța, Rusia, Suedia și Statele Unite. În lumina evenimentului din RPDC, multe state semnatare, inclusiv state membre ale Uniunii Europene, și-au exprimat opinia că trebuie consolidate capacitățile PTS de monitorizare a prezenței de gaz nobil.

(c) Monitorizarea de gaz nobil este o tehnică fundamentală și deosebit de precisă pentru detectarea exploziilor nucleare subterane și subacvatice. Dintre toate tehnologiile de verificare, alături de monitorizarea particulelor de radionuclizi, aceasta este singura tehnică ce prezintă potențialul de a furniza dovezi de netăgăduit în privința unei explozii nucleare.

(d) Pentru a asigura calitatea și acuratețea capacităților PTS prezente și viitoare de măsurare de gaz nobil, este deosebit de importat să se cunoască „contextul privind gazul nobil" ce poate fi de așteptat a exista în alte regiuni din lume în care nu există în prezent stații. Prin urmare, trebuie dezvoltată o metodologie pentru categorisirea evenimentelor detectate prin măsurători de sistem de gaz nobil. Măsurătorile de teren de gaz nobil reprezintă cea mai bună metodă de a afla acest lucru și de a oferi răspunsuri la toate „necunoscutele". În prezent, stațiile INGE colectează informații în America de Nord și cea de Sud, Europa, Asia și Oceania. Cu toate acestea, în Asia de Sud, Golful Persic și Africa de Sud există facilități nucleare, însă nu sunt disponibile informații detaliate despre xenonul radioactiv. De asemenea, este nevoie de măsurători în Europa la anumite amplasamente, cum ar fi lângă instalațiile radiofarmaceutice sau centrale nucleare.

(e) În acest scop, măsurătorile de pe lângă centralele nucleare (NPP) sau instalațiile de producție radiofarmaceutică trebuie efectuate pentru a arăta diferența dintre modelele de comunicare teoretice, comunicările raportate de rată medie și rezultatele experimentale, măsurate în mod real. Mai mult, trebuie studiat nivelul de gaze nobile în alte regiuni ale lumii în care nu există în prezent stații.

(f) Pentru a realiza îmbunătățirile necesare menționate anterior în privința capacităților din domeniul de gaz nobil, PTS urmărește a căpăta sprijin pentru următoarele proiecte:

(i) Desfășurarea a până la patru campanii de măsurători de teren cu o durată de aproximativ 4 luni fiecare. Pe parcursul fiecărei campanii, informațiile de context în privința xenonului sunt înregistrate la câteva amplasamente la o distanță de 500-2 500 kilometri de la baza de operațiuni pe o perioadă de aproximativ trei săptămâni. De asemenea, trebuie realizată o măsurătoare cu detector pentru informații de context la fiecare măsurătoare de amplasament. Anumite măsurători ar putea fi folosite, de asemenea, pe viitor ca informații de context de amplasament pentru a instala stații IMS. Toate aceste activități trebuie desfășurate în relație strânsă cu organizațiile meteorologice relevante.

(ii) Măsurătorile sunt efectuate cu echipament de măsurare a gazului nobil, transportabil și de producție europeană (sistemul suedez SAUNA și/sau, respectiv, sistemul francez SPALAX), care va fi închiriat PTS cu titlu gratuit în decursul perioadei acoperite de prezenta acțiune comună.

(iii) Sistemul francez SPALAX este un sistem foarte evoluat, ce funcționează de câțiva ani în mai multe amplasamente (inclusiv amplasamente IMS). Va fi, de asemenea, disponibil în variantă transportabilă pentru furnizarea de date cu aceeași înaltă sensibilitate. Pe parcursul fiecărei campanii, întregul sistem poate fi fie transportat la diverse amplasamente, fie poate fi divizat într-o unitate transportabilă de prelevare și o unitate de detectare la locul de bază al măsurătorii, în funcție de condițiile logistice regionale.

(iv) Sistemul suedez SAUNA a fost deja utilizat în câteva campanii de teren și, astfel, este bine evaluat. Sistemul furnizează date cu limite de detectare similare versiunii IMS (SAUNA-II) pentru cei patru izotopi relevanți, astfel datele fiind direct aplicabile scenariului de măsurători IMS. Pe parcursul fiecăreia dintre campanii, unitatea aparținând locului de bază pentru măsurători este instalată într-un amplasament și se efectuează măsurători de prelevare la două sau trei amplasamente învecinate.

(v) Fiecare campanie de măsurare necesită:

— pregătiri și logistică atent elaborată (întreținerea echipamentului, planificare logistică, acorduri cu institutele locale, transport etc.);

— instalare, calibrări și colectare de date;

— calibrarea echipamentului, ambalare, transport la locul de origine;

— analiza datelor.

(vi) Elementele financiare anticipate pentru acest proiect includ:

— personal (inclusiv asistent temporar pentru logistică) și cheltuieli de transport;

— echipament (de exemplu, producția de coloane de prelevare sau echivalentele acestora, sursă neîntreruptă de alimentare cu energie electrică etc.);

— consumabile (de exemplu, energie și heliu);

— întreținere și piese de schimb;

— expedierea și transportul echipamentului;

— transport și logistică pe plan local;

— atelier de evaluare.

(g) Se planifică efectuarea de măsurători în următoarele regiuni: Europa (1), Golful Persic (2), Africa de Sud (3) și Asia de Sud (4). Se așteaptă ca măsurătorile din regiunea (3) și, parțial, din regiunea (1) să fie efectuate cu echipament CEA (Franța), în timp ce măsurătorile din regiunile (2) și (4), precum și, parțial, din regiunea (1), să fie efectuate cu echipament FOI (Suedia).

(h) Echipamentul pentru acest proiect se furnizează cu titlu gratuit de către CEA (Franța) și FOI (Suedia), care vor fi, de asemenea, contractate de PTS pentru desfășurarea și operarea acestuia.

(i) Durata previzionată pentru această componentă a proiectului ar fi de aproximativ un an până la un an și jumătate.

(j) Costuri preliminare estimate: 960 507 EUR.

2. *Componenta de proiect inspecție la fața locului; sprijin pentru pregătirile pentru exercițiul de teren integrat 2008*

(a) Evenimentul din RPDC a subliniat încă o dată importanța inspecțiilor la fața locului ca element esențial al regimului de verificare CTBT. Deși datele furnizate de către Sistemul internațional de monitorizare și de Centrul internațional de date în privința evenimentului din RDPC în cadrul funcționării provizorii și testării sistemului au fost extrem de prețioase și de solide, clarificări certe privind natura evenimentului nu pot fi obținute decât printr-o inspecție la fața locului la locația respectivă. Principala răspundere pentru atingerea celui mai înalt nivel de funcționalitate a regimului de inspecții la fața locului până la intrarea în vigoare a tratatului revine Comisiei pregătitoare.

(b) Organismele de definire a politicilor ale Comisiei pregătitoare, în special Grupul de lucru B (WGB), au subliniat în mod repetat faptul că cel mai eficient mod de a atinge nivelul necesar de pregătire este prin desfășurarea de exerciții de teren OSI. Primul astfel de exercițiu la scară largă, Exercițiul de teren integrat 2008 (IFE08), va avea loc în septembrie 2008 în Kazahstan. Aceasta va fi prima încercare de a simula o inspecție reală la fața locului prin integrarea celor trei principii principale ale regimului OSI, și anume:

(i) inspectori calificați (aproximativ 50);

(ii) echipament OSI; și

(iii) testarea manualului de operațiuni OSI.

(c) Pregătirile și desfășurarea reușită a IFE08 reprezintă o premisă indispensabilă pentru încheierea regimului OSI în viitorul apropiat. Evaluarea rezultatelor și a învățămintelor dobândite în urma IFE08 furnizează PTS cunoștințe esențiale în privința măsurilor ce trebuie luate pentru a atinge stadiul de pregătire funcțională al regimului OSI. Disponibilitatea resurselor corespunzătoare pentru IFE08, atât financiare, cât și umane, precum și contribuțiile în natură ale statelor semnatare constând în echipament, instruire și suport logistic sunt esențiale pentru reușita IFE08.

(d) În stadiul actual de pregătire al IFE08, PTS a identificat următoarele domenii în care sprijinul din partea statelor semnatare ar fi deosebit de important:

(i) Transporturi:

IFE08 necesită transportul a 20-30 de tone de echipament de la Viena la punctul de intrare în Kazahstan. În plus, 80 de persoane (40 de inspectori și alte 40 de persoane, inclusiv comitetul de conducere a exercițiului, echipa de control, observatori și evaluatori) vor fi nevoite să călătorească până la locația în cauză. Bugetul probabil al IFE08, care urmează a fi aprobat de către statele semnatare, prevede economii prin transportul terestru al echipamentului. Cu toate acestea, în evaluarea PTS acest lucru prezintă dezavantaje serioase, în special în privința duratei și a fiabilității transportului, precum și a siguranței și securității echipamentului OSI. Această evaluare a fost confirmată de către Grupul consultativ de experți OSI care asistă PTS la pregătirea IFE08, pe parcursul întâlnirii din 5-6 decembrie 2006. Din această cauză, PTS caută sprijin pentru transportul aerian al echipamentului și al personalului în și din Kazahstan. În lumina cerințelor logistice și operaționale ale IFE08, precum și a acordurilor juridice ale țării gazdă, este posibil ca transportul aerian să fie organizat prin societăți cu sediul în afara UE.

(ii) Crearea unor tabere operaționale:

Pe parcursul IFE08, PTS va trebui să desfășoare două baze de operațiuni în aria surogat de inspecții pe teritoriul fostului amplasament sovietic de teste nucleare din Semipalatinsk. Prima bază de operațiuni este destinată echipei de inspecție, iar cea de a doua bază este arondată evaluatorilor și observatorilor IFE08. Aceste baze, echipate cu infrastructura necesară, precum birouri, mijloace de comunicare etc., vor servi drept cartiere generale pentru IFE08 și vor avea o funcție esențială pentru desfășurarea și controlul operațiunii în aria de inspecție. PTS este capabil să identifice resursele pentru aprovizionarea primei baze de operațiuni pentru echipa de inspecție. Cu toate acestea, bugetul obișnuit nu va permite aprovizionarea unui al doilea set. Din această cauză, aprovizionarea și instalarea celei de a doua baze va necesita resurse ce nu pot fi acoperite de către bugetul IFE08. Utilizarea infrastructurii la distanță va rezulta într-o perioadă mare de timp investită în transport, la care se adaugă costurile aferente și limitarea numărului de ore ce ar putea fi petrecute în mod util în scopul exercițiului.

(iii) Atelierul de lucru de evaluare IFE08

Scopul: Consolidarea evaluării și a rezultatelor IFE08 în decembrie 2008. Aceasta ar oferi experților ocazia de a revizui și discuta rezultatele imediate ale exercițiului în vederea asistării PTS la elaborarea raportului preliminar pentru prima întâlnire a WGB în 2009 și de a identifica priorități pentru a căror realizare PTS să depună eforturi pe viitor. În plus, se așteaptă ca experții să tragă învățămintele prețioase din materialul brut pe parcursul atelierului și să se identifice orientări preliminare pentru următorul ciclu de exerciții de teren. Atelierul va trata următoarele aspecte:

— logistica, inclusiv instalarea și funcționarea vazei de operațiuni;

— echipa de conducere;

— aspecte privind relațiile cu Partea Stat Inspectat (ISC), inclusiv, în special, confidențialitatea și accesul gestionat;

— observare vizuală, inclusiv pe parcursul survolărilor;

— aspecte seismice;

— tehnici geofizice;

— sănătate și securitate;

— comunicare;

— navigație.

De asemenea, evaluarea exercițiului în sine ar trebui discutată în cooperare cu Biroul Secretarului Executiv/de Evaluare.

(e) Costurile estimate pentru cele două componente pentru sprijinirea IFE08 sunt:

250 000 EUR	(transport aerian pe bază comercială. Pentru sprijin în natură, avioanele cargo închiriate pot reprezenta o opțiune)
269 249 EUR	(achiziționare, instalare și activare a celei de a doua baze de operațiuni)
152 965 EUR	atelierul de lucru de evaluare IFE08
672 214 EUR	(total)

III. **Durata**

Durata totală a punerii în aplicare a proiectelor este estimată la 15 luni.

IV. **Beneficiari**

Beneficiarii proiectelor acestei acțiuni comune – prin consolidarea capacităților de monitorizare și verificare ale Comisiei pregătitoare a CTBTO – sunt toate statele semnatare CTBT.

V. **Entitatea de punere în aplicare**

Sarcina punerii în aplicare a proiectelor revine Comisiei pregătitoare a CTBTO. Punerea directă în aplicare a proiectelor revine personalului Secretariatului tehnic provizoriu al Comisiei pregătitoare a CTBTO, experților din statele semnatare și contractanților. În cazul contractanților, achiziționarea de către Comisia pregătitoare a CTBTO de bunuri, lucrări sau servicii, în cadrul prezentei acțiuni comune, va fi efectuată în conformitate cu acordul de finanțare ce urmează a fi încheiat de către Comisia Europeană cu Comisia pregătitoare a CTBTO.

Entitatea de punere în aplicare va pregăti:

(a) un raport intermediar, după primele șase luni de punere în aplicare a proiectelor;

(b) un raport final, cu o lună înainte de finalizarea punerii în aplicare a proiectelor.

Rapoartele se trimit președinției, asistată de către SG/ÎR pentru Politica Externă și de Securitatea Comună.

VI. **Părți terțe participante**

Proiectele vor fi finanțate în întregime prin prezenta acțiune comună. Pot fi considerate părți terțe participante experții din cadrul Comisiei pregătitoare a CBCTO și din statele semnatare ale CBCT. Aceștia își vor desfășura activitatea în conformitate cu regimul general aplicabil experților Comisiei pregătitoare a CTBTO.

VII. **Estimarea mijloacelor totale financiare necesare**

Contribuția UE va acoperi punerea în aplicare completă a proiectelor descrise în prezenta anexă. Costurile estimate sunt următoarele:

Proiect componente gaz nobil:	960 507 EUR
Componenta de proiect inspecție la fața locului:	672 214 EUR
Total:	1 632 721 EUR

Suplimentar, este inclusă o rezervă pentru situații de urgență, de circa 3 % din costurile eligibile (dintr-o sumă totală de 37 279 EUR).

VIII. **Suma de referință financiară destinată să acopere costul proiectelor**

Costul total al proiectului este de 1 670 000 EUR.